

Apoteket i Varberg.

1708.

Vid den brand, som 1863 ödelade Varberg gick en del af stadens äldre arkivalier förlorade, hvarför uppgifterna om densamma under äldre tider äro ganska knapphändiga. Man vet emellertid, att Nicolaus Berger redan 1708 upprättade ett apotek här, som dock icke var sanktioneradt af vederbörande myndighet. Först d. 28 jan. 1724 fick staden K. resolution på att ett apotek finge anläggas, men ej förrän d. 20 febr. 1734 utfärdades det första apoteksprivilegiet, då för Bernhard Mathias Schwinger, som 1732 hade inköpt Bergers s. k. »enskilda apoteksinrättning». Enligt detta privilegium skulle S. »vara efterlåtit at i Warbergs stad fastställa och hålla et beständigt samt efter ortens beskaffenhet tilbörlit apoteque med alla medicinska materiler, dhem han utifrån införskrifwer och dhe samma därstädes för skialigt priis försälja samt dhem på Warbergs fästning liggande Guarnizonen och besättningen betiena, såsom ock utan andras intrång försälja aromata Krydderij och confiturer ehwad namn dhe hafwa kunna jämte allahanda insyltade saker, stötta Kryddor och componerade drycker, aqua vitæ och mera sådant, som till ett apoteque egentl. hörer och ingen annan hafwa macht där i staden, jemte apotekaren sådant föra och försälja, utom de specerisorter hvarmed alla Kryddkrämare såsom till deras handel hörande är lofligit att handla — — — Ty skall ingen annan vara tillåtet i Warbergs stad jemte honom något apoteque att inrätta utan så vore, att staden i framtijden kunde så förkofras, at där mehr än ett apoteque betarfwades, mindre måge någon materialister, Krämare eller Barberare hafwa macht därstädes att handla med medicinalier, Conditis, Theriacis, Veneniis och Confectis, utan hvar och en hvara skyldig att kiöpa deras medicamenter på apotequet, på det at oordning må före kommas samt apotequet, som med mycken kostnad från början blifvit inrättat, må

till stadsens och det omliggande landets nytta så uti freds som Krigstijder finnas behållet och i godt stånd. Tillåta vi i nåder att B. M. Schwinger såsom alla andra apotekare i Rijket må vara frij från all borgerl. tunga, inquartering, Contribution och annat besvär. undtagande accijser och tolagen, som han ej kan sig undandraga — — —.»

Apoteket var under Vindings tid i början af 1800-talet beläget i sydöstra hörnet af Kungs- och Södergatorna, men flyttades 1840 af B. Th. Santesson till sin nuvarande plats i norra hörnet af Drottning- och Torggatorna.

Apoteket har att till fonden för apoteksinnehafvares pensionering erlägga en årlig afgift af 7,000 kronor.

BERGER, NICOLAUS. Född d. . . .

Föräldrar:

B. innehade en »enskild apoteksinrättning» i Varberg från 1708 till 1732, hvilket år han till apotekare B. M. Schwinger sålde sitt apoteksförråd. Under denna tid erhöll staden visserligen tillstånd, genom K. resolutionen d. 28 jan. 1724, att anlägga ett apotek, men Berger synes aldrig hafva undfått något privilegium.

Död d. . . . april 1733, begrafven d. 15 april s. å.

Gift d. 25 mars 1708 i Varberg med ERDMOD TVIST, dotter till . . .

Barn: BRITA DOROTHEA, född d. . . ., död d. 24 dec. 1708.

SCHWINGER, BERNHARD MATHIAS. Född d. . . . 1697 i Rostock.

Föräldrar:

S. tjänstgjorde ifrån år 1727 som provisor på apoteket Korpen i Stockholm och öfvertog 1732 af apotekare Berger i Varberg hans »enskilda apoteksförråd», aflade d. 17 mars s. å. examen inför Collegium medicum och fick d. 20 febr. 1734 konung Fredriks privilegium på apoteket.

S. synes hafva haft att kämpa med dålig ekonomi, ty oakadt han, liksom de flesta apotekare den tiden, hade rättighet

att årligen införskrifva tullfritt medicinalier för 100 dal. smts. värde, och vederbörande läkare vid apoteksvisitationerna, som oftast förnyade sina påminnelser, höll han sitt apotek, i synnerhet emot slutet, uti ett ganska dåligt skick.

Död d. 1 okt. 1768.

Gift med AGNETA ELISABETH SCHULTZE, född d. . . ., död d. . . ., dotter till . . .

Barn: AGNETA ELISABETH, född d. . . ., död d. 25 nov. 1784, gift 1757 med professor ROLAND MARTIN, född d. 30 juli 1726, död d. 10 sept. 1788; — MARGARETHA ELISABETH, född d. 29 sept. 1734, död d. 16 febr. 1801, gift d. . . . 1753 med handlanden PAUL PYHLSSON, född d. . . . 1730, död d. 31 maj 1785; — JOHAN JACOB, född d. 11 jan. 1733, död d. 16 jan. s. å. — jämte flera till namnen okända barn.

KRUSKOPF, ANDERS NILSSON. Född d. . . . 1738 i Karlstad.

Föräldrar: Handlanden NILS KRUSKOPF, född d. . . . 1706, död d. . . . 1781, och LISA MÅRD, född d. . . . 1713, död d. . . . 1781.

K. antogs 1756 som elev å apoteket Kronan i Stockholm och konditionerade efter fullbordad utbildning å samma apotek i två år, samt därefter å apoteket Enhörningen i Göteborg. Förestod från 1769 apoteket i Varberg, till dess han af apotekare Schwingers arvingar 1770 inköpte detsamma och d. 23 juli 1771 undergick apotekarexamen.

Han satte apoteket uti godt stånd, men sålde det 1800 och tog anställning som underofficer vid Göta artilleriregemente.

Död d. . . . 1804.

Gift 1) d. 30 sept. 1773 med ANNA BEATA EKMAN, född d. . . . 1748, död d. 22 sept. 1781, dotter till kronobefallningsmannen JACOB EKMAN och CHRISTINA KJERRULF.

Barn: JACOBINA, född d. . . ., död d. . . .; — NILS, född d. . . . 1774, död d. . . . 1813. Underläkare vid Älfsborgs regemente; — CARL, född d. . . . 1779, död d. . . .

2) d. 4 mars med CATHARINA KEMPIS, född d. . . ., död d. 19 jan. 1790, 44 år gammal, dotter till rådmannen i Halmstad HENRIK ADOLF KEMPIS och . . .

3) d. 6 maj 1791 med ANNA BRITA DAHL, dotter till en handlande från Uddevalla.

De båda senare äktenskapen voro barnlösa.

FURUTRÄD, GABRIEL FREDRIK. Innehade apoteket i Varberg åren 1800—05. (Se under apoteket i Kungsbacka sid. 1066.)

NOLLEROTH, SVANTE JOHAN. Innehade apoteket i Varberg åren 1805—1811. (Se under apoteket i Sölvesborg, sid. 810.)

WINDING, MAGNUS CHRISTIAN. Född d. 1 juni 1777 i Ulricehamn.

Föräldrar: Apotekaren i Ulricehamn MAGNUS WINDING, född d. 5 juni 1738, död d. 21 aug. 1809, och MARIA CHRISTINA CARLBERG, född d. . . . 1745, död d. 28 nov. 1819.

W. erhöll dels enskild undervisning dels i Ulricehamns skola och blef därefter elev å faderns apotek. Han konditionerade sedan å apoteket Förgyllda Korpen i Stockholm, aflade apotekarexamen 1803 samt emottog 1804 efter fadern apoteket i Ulricehamn. Efter att hafva sålt detta apotek, inköpte han år 1811 apoteket i Varberg, hvarå han s. å. erhöll privilegium. Afrådde detsamma 1839 till sin måg, apotekaren B. Th. Santesson.

W. var en driftig apotekare, som höll apoteket i mycket godt skick. Han ägde norr om stadens äldsta begravningsplats en stor tomt med trädgård, i hvilken han lär hafva odlat äfven medicinalväxter.

Död d. 4 febr. 1852 i Varberg.

Gift 1) d. 2 dec. 1804 med MARIA REBECKA OSÆNGIUS, född d. 2 april 1775, död d. 5 febr. 1813 i Varberg, dotter till kyrkoherden i Annerstad ANDERS GEORG OSÆNGIUS och CHARLOTTA REGINA ROGBERG.

Barn: MAGNUS GEORG, född d. 3 dec. 1806, död d. 23 maj 1842. Med. fil. kand.; — MARIA CHARLOTTA, född d. 24 aug. 1808, död d. . . ., gift d. 12 sept. 1844 med apotekaren i Värnamo MAGNUS OSCAR ALMQUIST, född d. 30 aug. 1812, död d. 12 dec. 1860.

2) d. . . . 1814 med JOHANNA MARIA LIEBERG, född d. 19 aug. 1785, död d. 7 mars 1856, dotter till tullinspektoren JACOB ANDERS LIEBERG och CHRISTINA MARIA HJORT.

Barn: JACOB GERHARD LORENS, född d. 16 febr. 1815. Farmacie studiosus 1835, död d. 6 dec. 1856; — HEDDA CAROLINA, född d. 23 juli 1816, död d. 6 maj 1822; — ADOLF LUDVIG, född d. 19 dec. 1821, död d. 17 dec. 1822; — ANNA SOFIA, född d. 19 dec. 1821 (tvillingar), död d. 29 juli 1850, gift med apotekaren BERNHARD THEODOR SANTESSON, född d. 26 juli 1813, död d. 24 aug. 1886.

SANTESSON, BERNHARD THEODOR. Född d. 26 juli 1813 på säteriet Säfvenäs i Örgryte församling vid Göteborg.

Föräldrar: Komministern därstädes fil. d:r CARL GUSTAF SANTESSON, född d. 23 mars 1781, död d. 5 juli 1819, och MARIA MARGARETHA BLIX, född d. 3 okt. 1784, död d. 17 april 1851.

S. erhöll först enskild undervisning och studerade sedan vid Göteborgs trivialskola 1823—25 samt antogs till elev å apoteket Enhörningen i Göteborg d. 7 jan. 1829. Aflade farmacie studiosi-examen d. 18 dec. 1832 och tjänstgjorde å nämnda apotek till d. 1 okt. 1834 samt aflade apotekarexamen d. 26 maj 1836. Konditionerade därpå ånyo å apoteket Enhörningen i Göteborg, inköpte apoteket i Varberg d. 16 sept. 1839 och tillträdde apoteket påföljande år samt erhöll privilegium å det samma d. 2 mars 1840. År 1879 försålde han apoteket till apotekare I. Kerfstedt.

S. var ledamot af riksdagens första kammare under riksdagarne 1871—72 samt af andra kammaren 1873—75. Han var ordförande i direktionen öfver norra Hallands lasarett och kurhus samt innehade flera andra kommunala uppdrag i Varberg.

Ledamot af Svenska läkarsällskapet 1871. R. V. O. 1873.

Död d. 24 maj 1886 i Varberg.

Gift 1) d. 12 sept. 1843 med ANNA SOFIA WINDING, född d. 19 dec. 1821, död d. 29 juli 1850, dotter till apotekaren i Varberg MAGNUS CHRISTIAN WINDING och JOHANNA MARIA LIEBERG.

Barn: JOHANNA MARIA ELISABETH, född d. 12 mars 1845, död d. 22 nov. 1910, gift d. 18 sept. 1873 med kontoristen NILS BROBERG, född d. 25 mars 1846; — CARL MAGNUS, född och död 1846; — GUSTAF HENRIK, född d. 3 sept. 1847, död d. 14 okt. 1915. Fil. d:r, kemist vid Sveriges geologiska

undersökning; — CARL ADOLF, född d. 29 sept. 1848. Ban-
ingeniör.

2) i Varberg d. 8 febr. 1853 med LYDIA OTILDA SANDEGREN,
född d. 18 aug. 1820, död d. 8 okt. 1890, dotter till kontrakts-
prosten och kyrkoherden i Veddige JAKOB SANDEGREN och
ANNA LOVISA RHODIN.

Barn: ANNA LOVISA, född d. 2 aug. 1854, död d. 26 febr. 1916,
gift d. 2 april 1891 med kaptenen vid Bohusläns regemente
CHARLES HERMAN GERHARD HEIBERG, född d. 24 aug. 1848,
död d. 8 nov. 1904; — BERNDT HARDER, född d. 4 sept. 1855,
död d. 22 nov. 1922. Med. lic. Praktiserande läkare i Stock-
holm; — JULIA VILHELMINA, född d. 27 aug. 1858; — JAKOB
THEODOR, född d. 28 aug. 1859, död d. 27 april 1852; —
GÖRAN AUGUST, född d. 7 okt. 1860. Köpman, direktör i A.-B.
Curator i Göteborg; — MARGARETHA CAROLINA, född d. 12
sept. 1861, gift [1] d. 9 dec. 1890 med vice häradshöfdingen
JOHAN EMIL REINHOLD SANDEGREN, född d. 25 nov. 1854, död
d. 6 okt. 1909; gift [2] d. 26 juni 1913 med med. lic., prakti-
serande läkaren i Stockholm, THOMAS GUSTAF LINDHOLM, född
d. 24 nov. 1853.

KERFSTEDT, INGEMAR. Innehade apoteket i Varberg
åren 1879—96. (Se under apoteket Storken i Stockholm sid.
238.)

WÅHLÉN, AXEL FERDINAND. Född d. 23 okt. 1842 i
By socken, Värmlands län.

Föräldrar: Komministern PER WÅHLÉN, född d. 24 febr.
1801, död d. . . ., och ULRIKA CHARLOTTA WÅHLANDER, född d.
11 april 1807, död d. . . .

W. studerade vid högre allmänna läroverket i Karlstad, an-
togs till elev å apoteket i Filipstad 1857 och aflade farmacie
studiosi-examen d. 21 juni 1862 samt apotekarexamen d. 22
maj 1869. Under åren 1869—79 tjänstgjorde han därpå å
apoteken i Filipstad, Mariestad, Kronan och Nordstjärnan i
Stockholm, Enköping, Hjorten i Örebro och förestod åren
1879—89 medikamentförrådet i Edsberg.

Erhöll personligt privilegium å apoteket i Marstrand d. 1
dec. 1889 och transporterades till apoteket i Varberg d. 1 april
1898.

W. nedlade ett betydande arbete på utvecklandet af Marstrands badinrättning och tog i Varberg verksam del i dess kommunala lif. Sålunda var han i flera år ledamot af stadsfullmäktige och dess vice ordförande under ett par år samt tillhörde äfven Hallands läns landsting.

R. V. O. 1909.

Död d. 11 jan. 1916.

Ogift.

HULTQUIST, ANDERS ERIK. Född d. 20 sept. 1858
Jönköping.

Föräldrar: Bryggaren CARL FREDRIK HULTQUIST, född d. 2 mars 1812, död d. 8 maj 1864, och GUSTAFVA ELEONORA HOLM, född d. 10 okt. 1836, död d. 20 april 1911.

Efter att hafva genomgått 5 klasser i Jönköpings högre elementarläroverk antogs H. som elev å apoteket Lejonet i Jönköping d. 13 juni 1873 och aflade där farmacie studiosi-examen d. 8 juni 1877. Var anställd å apoteken Lejonet i Jönköping, Västervik, Jörlanda och Hjorten i Örebro och ett par år hos firman Numa Petersson i Stockholm hvarefter han aflade apotekarexamen d. 19 maj 1889.

Tjänstgjorde sedan å apoteket Svanen i Stockholm 1889—91 och förestod apoteken i Alingsås 1891—99, Storvik 1899—1900 och Enhörningen i Göteborg 1900—05. Erhöll d. 20 okt. 1905 privilegium å apoteket i Åmål och d. 15 aug. 1916 transport till apoteket i Varberg.

Gift d. 21 sept. 1891 med JENNY MARTINA WEIMER, född d. 29 april 1864, dotter till lektor ANDERS WEIMER, och MARIA VILHELMINA LINDVALL.

Barn: TORSTEN, född d. 5 juli 1892, död d. 23 mars 1911; — FOLKE, född d. 3 dec. 1896. Ingenjör.